

BAC 2008

www.e-bacalaureat.com

Programa MT1, Subiectul III

Rezolvările variantei 024

versiune preliminară

1. Problema 1

- a) Funcția g este continuă ca sumă de funcții continue. În plus, $|g(x) - \arcsin x| = |x^3| = |x| \cdot x^2 \leq 1 \cdot x^2$, pentru orice $x \in [-1, 1]$.
- b) Pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$, fie $f_n : [-1, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, $f_n(x) = \frac{x^2}{n} + \arcsin x$. Aceste funcții sunt continue ca sume de funcții continue, iar $|f_n(x) - \arcsin x| = \left| \frac{x^2}{n} \right| = \frac{1}{n}x^2 \leq 1 \cdot x^2 = x^2$, pentru orice $x \in [-1, 1]$. Prin urmare $f_n \in A$ pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$, deci A este infinită.
- c) Fie $f \in A$. Atunci $|f(0) - \arcsin 0| \leq 0^2 \Rightarrow f(0) = \arcsin 0 = 0$. Pentru orice $x \neq 0$ avem $0 \leq \left| \frac{f(x)}{x} - \frac{\arcsin x}{x} \right| = \frac{|f(x) - \arcsin x|}{|x|} \leq \frac{x^2}{|x|} = \frac{|x|^2}{|x|} = |x|$.
Cum $\lim_{x \rightarrow 0} |x| = 0$ și $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\arcsin x}{x} = 1$, trecând la limită în inegalitatea de mai sus, obținem $0 \leq \left| \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} - 1 \right| \leq 0$, deci $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} = 1$. Dar această limită se poate scrie $1 = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = f'(0)$, deci f este derivabilă în $x = 0$.

2. Problema 2

- a) Fie $\tilde{f} : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $\tilde{f}(x) = \begin{cases} \frac{e^{-x} - e^{-2x}}{x} & , x \neq 0 \\ 1 & , x = 0 \end{cases}$. Using l'Hopital's rule, we have
 $\lim_{x \rightarrow 0} \tilde{f}(x) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{-x} - e^{-2x}}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-e^{-x} + 2e^{-2x}}{1} = -1 + 2 = 1 = f(0)$, deci \tilde{f} este continuă în $x = 0$. Cum \tilde{f} este continuă pe \mathbb{R}^* , rezultă că este continuă pe \mathbb{R} și prin urmare admite primitive. Ca o consecință, f care este restricția lui \tilde{f} la $[0, \infty)$ are de asemenea primitive.
- b) Să observăm că $xf(x) = \begin{cases} x \cdot \frac{e^{-x} - e^{-2x}}{x} & , x > 0 \\ 0 \cdot 1 & , x = 0 \end{cases}$ se poate scrie sub forma $e^{-x} - e^{-2x}$ pentru orice $x \in [0, \infty)$. Atunci $\int_0^1 xf(x)dx = \int_0^1 (e^{-x} - e^{-2x})dx = \left(-e^{-x} + \frac{1}{2}e^{-2x} \right) \Big|_0^1 = \left(-e^{-1} + \frac{1}{2}e^{-2} \right) - \left(-e^0 + \frac{1}{2}e^0 \right) = \frac{e^{-2} - 2e^{-1} + 1}{2} = \frac{(e^{-1} - 1)^2}{2}$.
- (1) Evident $f(t) \geq 0, \forall t \in [0, \infty)$. Demonstrăm că $f(t) \leq e^{-t}$ pentru orice $t \in [0, \infty)$. Pentru $t = 0$, avem $f(0) = 1 = e^{-0}$. Dacă $t > 0$, atunci $f(t) = \frac{e^{-t}(1 - e^{-t})}{t}$. Conform inegalității oferite ca indicație în enunț, avem $e^{-t} \geq -t + 1 \Leftrightarrow t \geq 1 - e^{-t} \Leftrightarrow \frac{1 - e^{-t}}{t} \leq 1$, pentru orice $t > 0$. De aici, $f(t) \leq e^{-t}, \forall t > 0$.

Fie $x > 0$. Integrând inegalitățile $0 \leq f(t) \leq e^{-t}$, $\forall t \in [0, x]$, obținem

$$0 \leq \int_0^x f(t) dt \leq \int_0^x e^{-t} dt = -e^{-t} \Big|_0^x = -e^{-x} + 1 < 1.$$